

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Jiřím Derflem ve věci

žalobkyně:

- a) **A. A.**, narozena X,
státní příslušnost Běloruská republika,
bytem X,
- b) **nezl. V. A.**, narozena X,
státní příslušnost Běloruská republika,
bytem X,
zastoupena žalobkyní a) jakožto zákonnou zástupkyní,

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2024, č. j. OAM-892/ZA-ZA11-ZA06-2023,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně a) a b) se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhaly zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2024, č. j. OAM-892/ZA-ZA11-ZA06-2023, jímž žalovaný vyslovil, že se žalobkyním neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobu sepsala a podala k soudu žalobkyně a), a to za sebe a dále jako zákonná zástupkyně Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

své nezletilé dcery – žalobkyně b). Soud v další části tohoto rozsudku při rekapitulaci a vypořádání žalobních námitek obvykle používal jen pojem žalobkyně, čímž je míněna žalobkyně a), jelikož prakticky všechny žalobní námitky se týkaly právě osoby žalobkyně a), když žalobkyně b) je dcerou žalobkyně, je útlého věku a její postavení z hlediska mezinárodní ochrany se odvíjí od statutu žalobkyně a), zda této bude či nebude přiznán azyl na území České republiky.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně uvedla, že rozhodnutí žalovaného považuje za nezákonné a nepřezkoumatelné kvůli vadám předcházejícího správního řízení. Žalovaný byl povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci. V rozporu s tím bylo dle žalobkyně celé správní řízení jednostranné a neobjektivní. Žalovaný dle žalobkyně porušil svou povinnost postupovat řádným procesním postupem v souladu s právním řádem České republiky, se zásadami a principy činnosti správních orgánů. Dle žalobkyně je napadené rozhodnutí nedostatečně odůvodněné, přičemž správní orgán vyložil chybně zákon.
3. Žalobkyně dále namítla, že informace použité žalovaným ohledně Běloruska nebyly aktuální, přičemž žalovaný byl povinen vycházet při svém posouzení z aktuálních informací, neboť musí zjistit skutečný stav věci.
4. Žalobkyně konstatovala, že o udělení mezinárodní ochrany žádala proto, že se politická situace v Bělorusku zhoršila. Od roku 1994 je v Bělorusku hlavou státu prezident Alexandr Lukašenko. Stav lidských a občanských práv upadl v zemi za poslední rok na nejnižší představitelnou úroveň. Žalobkyně upozornila na množství politických vězňů žijících ve věznicích v nelidských podmínkách. Poukázala na konkrétní případy politických vězňů.
5. Dle žalobkyně je v jejím případě naplněn politický důvod dle § 12 písm. a) zákona o azylu. V pohovoru popsala žalobkyně své politické aktivity, přičemž její tvrzení nebyla žalovaným vyvrácena. Dle žalobkyně je v napadeném rozhodnutí zmíněno, že důvodem neudělení azylu byla skutečnost, že žalobkyně není v Bělorusku členkou žádné politické strany. Dle žalobkyně je realita taková, že absolutní většina politických vězňů není členem žádné politické strany stejně jako žalobkyně.

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby s tím, že považuje žalobní námitky za nedůvodné. Dle žalovaného byl ve správním řízení řádně zjištěn skutečný stav věci, případ byl posouzen ve všech souvislostech a zabýval se všemi okolnostmi, které žalobkyně uvedla.
7. Dle žalovaného žalobkyně ve správním řízení často zmiňovala aktivity a problémy svého manžela (T. A.), přičemž však manžel žalobkyně si podal samostatně svou žádost o mezinárodní ochranu a jeho potížení se žalovaný zabýval v samostatném rozhodnutí.
8. Žalovaný konstatoval, že žalobkyně ani její nezletilá dcera nebyly pronásledovány v Bělorusku pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Z vyjádření žalobkyně dle žalovaného jasně vyplynulo, že v Bělorusku nebyla nikdy vystavena žádnému jednání, z něhož by bylo možné dovodit odůvodněnost jejich obav z návratu do vlasti.
9. Dle žalovaného v žalobě uváděné případy politických vězňů či aktivistů nemají žádnou souvislost s případem žalobkyně a její rodiny. Pokud by žalobkyně patřila

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

k pronásledovaným osobám, nebyl by jí dle žalovaného bez problémů vydán v Bělorusku v březnu 2023 cestovní pas.

10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě dále reprodukoval svou argumentaci, kterou uvedl již v napadeném rozhodnutí.

Ústní jednání soudu

11. Žalobkyně při soudním jednání podrobně přednesla žalobu a zároveň předložila soudu v písemné podobě zachycený přednesený projev, přičemž listinu soud založil do spisu. Žalobkyně poukázala na zhoršující se bezpečnostní situaci v Bělorusku vyplývající ze zpráv OSN z května a července 2024. Zmínila případ běloruského občana, který se obdobně jako žalobkyně účastnil protestů v Bělorusku v roce 2020, přičemž následně požádal o azyl ve Švédsku, avšak jeho žádost byla zamítnuta a byl následně deportován do Běloruska, kde byl zadržen hned při pasové kontrole. Žalobkyně zdůraznila, že se nemůže s rodinou bezpečně vrátit do Běloruska.
12. Žalovaný při tomtéž jednání navrhl zamítnutí žaloby, přičemž odkázal na písemné vyjádření k žalobě, které stručně reprodukoval. Zdůraznil, že žalovaný vyhodnotil řádně veškeré žalobkyní zmíněné potíže v Bělorusku, přičemž dospěl k závěru o nedůvodnosti azylové žádosti.

Posouzení věci soudem

13. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věte druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věte první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
14. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a proběhlém ústním jednání dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Soud zjistil z obsahu správního spisu, že průběh správního řízení byl takový, jak ho popsal žalovaný v napadeném rozhodnutí. Žalobkyně podala dne 2. 7. 2023 jménem svým a jménem své dcery žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Poté poskytla dne 10. 7. 2023 údaje k podané žádosti a konkrétně sdělila, že je státní příslušnicí Běloruska, nikdy nebyla členkou politické strany, ale s manželem byli dobrovolníky v prezidentských volbách, kdy podporovali opoziční kandidáty, roznášeli letáky, plakáty a náramky. Po prezidentských volbách byli zatýkáni opoziční dobrovolníci, přičemž někteří byli i zabiti. Manžel žalobkyně rovněž žádá o mezinárodní ochranu. Do České republiky poprvé přijeli v roce 2021, přičemž zde pobývali do února 2023, kdy jim vypršela platnost cestovních dokladů. Proto se žalobkyně i s dcerou (žalobkyní b) a manželem museli vrátit do Běloruska, aby si vyřídili nové cestovní doklady. O cestovní pasy požádali v Minsku ve speciálním centru. Po získání cestovních pasů vycestovali z Běloruska dne 10. 3. 2023 přes Litvu do

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

České republiky. Manžel žalobkyně měl v České republice zaměstnaneckou kartu, přičemž žalobkyně s dcerou za ním přijeli v roce 2021 na vízum za účelem sloučení rodiny. Později žalobkyně s dcerou získali povolení k dlouhodobému pobytu platné do 22. 8. 2023. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně uvedla, že když v únoru 2023 jeli do Běloruska vyřídit si nové cestovní doklady, báli se, že se nebudou moci vrátit do České republiky. Po návratu do České republiky zaměstnavatel manžela sdělil, že manžela nemůže zaměstnat, protože mu končí platnost dlouhodobého pobytu dne 4. 5. 2023, přičemž však zaměstnavatel nestihl nahlásit na úřadě práce, že má volné pracovní místo. Manžel tak neměl šanci získat prodloužení povolení dlouhodobého pobytu. Žalobkyně s dcerou měli povolení k dlouhodobému pobytu platné až do srpna 2023, avšak bylo to navázáno na platnost povolení manžela. Proto celá rodina požádala o mezinárodní ochranu.

16. Před vypořádáním jednotlivých žalobních bodů soud předesílá, že z hlediska povinnosti žalovaného v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) náležitě zjistit skutečný stav věci považuje za klíčové, jaké informace v průběhu správního řízení sdělila žalovanému samotná žalobkyně. V kontextu jejích tvrzení shledal soud žalovaným shromážděné podklady pro rozhodnutí dostatečnými a zdůrazňuje, že žalobkyně měla ve správním řízení dostatek prostoru k tomu, aby přednesla veškerá skutková tvrzení, která považovala za podstatná. Dle názoru soudu je žalobní námitka, která obecně poukazuje na nedostatečně zjištěný skutkový stav a s tím související neobjektivnost a jednostrannost správního řízení, neurčitá, když není zřejmé, jaké další skutečnosti by měl žalovaný zkoumat, aby byl skutkový stav zjištěn z pohledu žalobkyně v dostatečném rozsahu.
17. V této souvislosti zdejší soud zároveň poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že „... řízení o udělení azylu je ... specifické tím, že tvrzení žadatele o azyl hraje zcela zásadní roli a správní orgán z nich vždy vychází. Obsahují-li skutečnosti obecně podřaditelné azylovým důvodům, hodnotí je z hlediska pravdivosti a opatří si objektivní informace o zemi původu, které pak porovná s údaji sdělenými žadatelem a učiní celkový závěr“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005-58). Zdejší soud se s citovaným judikátem plně ztotožňuje a dodává, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí podrobně zabýval jednotlivými předpoklady pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona o azylu a dospěl k závěru, že žalobkyně tyto podmínky nesplňuje, přičemž detailně rozvedl, z jakých důvodů žalobkyni mezinárodní ochranu nepřiznal. S přihlédnutím k tvrzením uplatněným ve správním řízení ze strany žalobkyně hodnotí soud skutkový stav jako zcela dostatečně zjištěný ve smyslu § 3 správního řádu.
18. Za neurčitou považuje soud rovněž obecně formulovanou žalobní námitku, že žalovaný porušil svou povinnost postupovat řádným procesním postupem v souladu s právním řádem České republiky, se zásadami a principy činnosti správních orgánů. Soud žádné takové pochybení žalovaného v napadeném rozhodnutí neshledal. Pokud snad výše uvedené obecně formulované žalobní námítky představovaly úvod k následně rozvedeným dalším žalobním námítkám, tak soud konstatuje, že těmito dalšími námítkami se bude zabývat v další části rozsudku i s přihlédnutím k tomu, zda byl v dostatečném rozsahu zjištěn skutkový stav a bylo postupováno v souladu s právními předpisy a zásadami správního řízení.
19. K žalobní námitce, že informace použité žalovaným ohledně situace v Bělorusku nebyly akutální, pročez nemohl žalovaný zjistit skutečný stav věci, soud konstatuje, že žalovaný na straně 7 napadeného rozhodnutí uvedl, že vycházel mimo jiné z *Informace OAMP – Bělorusko: Současná situace účastníků protestů proti výsledkům prezidentských voleb konaných v Shodu s prvopisem* potvrzuje G. Z.

roce 2020 ze dne 17. 8. 2023 a dále z *Informace OAMP – Bělorusko: Bezpečnostní a politická situace v zemi* ze dne 4. 7. 2023. Žalovaný opakovaně v napadeném rozhodnutí poukázal na špatnou situaci v Bělorusku, pokud jde o dodržování lidských práv a pronásledování odpůrců režimu, přičemž vycházel z údajů samotné žalobkyně v tom směru, že sama žalobkyně nebyla režimem pronásledována, zvána na pohovory kvůli svým aktivitám apod. Žalovaný vydal napadené rozhodnutí 7. 3. 2024, z čehož je zřejmé, že výše zmíněné materiály, ze kterých vycházel byly méně než jeden rok staré. Dle názoru soudu nelze samozřejmě vyloučit zhoršení bezpečnostní situace v Bělorusku v mezidobí od vydání výše zmíněných materiálů, nicméně sama žalobkyně neuvedla ve správním řízení žádné konkrétní skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že od doby vydání zmíněných materiálů, ze kterých vycházel žalovaný, došlo ke zhoršení bezpečnostní situace. Ani v žalobě pak žalobkyně neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, ze kterých by vyplývala neaktuálnost výše zmíněných materiálů použitých žalovaným.

20. Žalobkyní při soudním jednání předložené usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. 9. 2023 o vztazích s Běloruskem (C/2024/1761), kterým soud provedl důkaz při jednání, představuje politickou proklamaci směrem k režimu prezidenta Lukašenka. Zmíněné usnesení Evropského parlamentu bylo vydáno v září 2023, přičemž ze zmíněného usnesení nevyplývá, že by situace v Bělorusku byla jiná, než jak vyplývá z informací žalovaného zmíněných výše ze dne 4. 7. 2023 a 17. 8. 2023. S ohledem na uvedené skutečnosti neshledal předmětnou žalobní námitku důvodnou.
21. Podle § 12 zákona o azylu platí, že *„azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec*
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo*
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“*
22. Z § 14 zákona o azylu vyplývá, že nebude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
23. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu platí, že *„doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“* V odstavci 2 téhož ustanovení je pak definováno, že *„za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje*
 - a) uložení nebo vykonání trestu smrti,*
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,*
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo*
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“*
24. Ve vztahu k věcnému posouzení žádosti žalobkyně soud konstatuje, že žalobní námitky jsou značně neurčité, když žalobkyně nevede konkrétní polemiku s jednotlivými pasážemi

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

napadeného rozhodnutí, nýbrž v podstatě jen opakuje důvody pro přiznání mezinárodní ochrany, které uváděla již ve správním řízení. Tomu pak odpovídá posouzení věci soudem, kdy lze v obecné rovině konstatovat, že se soud ztotožnil s odůvodněním napadeného rozhodnutí ohledně posouzení, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro přiznání mezinárodní ochrany dle jednotlivých zákonných ustanovení, jak to podrobně popsal žalovaný v napadeném rozhodnutí, na které soud odkazuje.

25. Jedním z důvodů, proč žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochranu, byl zájem žalobkyně žít v České republice se svým manželem a dcerou (žalobkyní b), když manžel žalobkyně, od něhož žalobkyně s dcerou odvíjely svůj legální pobyt na území České republiky jakožto rodinní příslušníci, nemohl získat prodloužení platnosti zaměstnanecké karty, což uvedla sama žalobkyně a je to popsáno výše. Žalobkyně tak de facto svou žádostí sledovala legalizaci svého pobytu. To ostatně odpovídá zjištěním, která učinil žalovaný v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Problematikou legalizace pobytu jako důvodu žádosti o udělení mezinárodní ochrany se již nescetněkrát zabýval Nejvyšší správní soud, který setrvale judikuje, že legalizace pobytu není zákonným důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, ani důvodem hodným zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69, nebo ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004-44, publ. pod č. 397/2004 Sb. NSS, případně ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94). K legalizaci pobytu totiž slouží zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), jak ostatně zcela správně uvedl žalovaný.
26. Po zevrubném prostudování jednotlivých tvrzení, která žalobkyně uváděla při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a posléze ve správním řízení, dospěl soud k závěru, že žalobkyně sice popsala své aktivity a podporu opozičních prezidentských kandidátů při volbách v roce 2020 v Bělorusku, což bylo lze považovat za vyvíjení činnosti směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, nicméně neuvedla žádnou skutečnost, z níž by bylo možno dovodit, že by v zemi svého původu (Bělorusko) byla azylově relevantním způsobem pronásledována.
27. Soud shledal, že žalovaný na straně 8 napadeného rozhodnutí uvedl, že žalobkyně nebyla členkou žádné politické strany ani skupiny, a že společně s manželem byli dobrovolníky v prezidentských volbách v roce 2020 v Bělorusku, přičemž popsal aktivity žalobkyně. Na základě údajů sdělených samotnou žalobkyní žalovaný dále uvedl, že se žalobkyně zúčastnila velkého povolebního mítinku dne 16. 8. 2020, poté se ještě párkrát zúčastnila povolebních víkendových protestů, přičemž po narození dcery se už ničeho nezúčastňovala a byla aktivní pouze na sociální síti Instagram, kde sdílela např. fotky nálepek a vlajek, případně repostovala opoziční příspěvky z jiných stránek. Dále žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že žalobkyně výslovně uvedla, že kromě ojedinělého incidentu, kdy měla údajně několik týdnů před porodem utíkat před člověkem pracujícím pro policii, který ji honil poté, co ji přistihl při lepení plakátu v parku v září 2020, neměla s jí vyvíjenou aktivitou žádné potíže, neměla také nikdy žádné problémy se státními či bezpečnostními orgány své vlasti a nikdy nebyla ve vlasti trestně stíhána. S uvedenými zjištěními a závěry žalovaného se soud ztotožňuje. Udělení azylu z důvodu pronásledování za uplatňování politických práv a svobod tak v případě žalobkyně nepřicházelo v úvahu.
28. Soud se ztotožnil i se závěrem žalovaného, že žalobkyni nesvědčí ani důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. obava z pronásledování z důvodu její rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

určitých politických názorů, či že by jí takové pronásledování hrozilo v případě jejího návratu do vlasti. Soud shledal, že ke zmíněnému důvodu azylu žalovaný na straně 9 napadeného rozhodnutí opětovně popisoval politické aktivity žalobkyně s tím, že po narození dcery se žalobkyně omezila na činnost na síti Instagram. Žalovaný zároveň upozornil, že považuje za nepravděpodobné, aby žalobkyně v září 2020 ve vysokém stupni těhotenství utekla muži, který ji údajně pronásledoval, přičemž po tomto incidentu pobývala žalobkyně v Bělorusku ještě téměř rok bez potíží. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dále konstatoval, že pokud by se žalobkyně v té době obávala pronásledování státní mocí, jistě by opustila urychleně Bělorusko a nesetrvávala by v něm téměř rok. S uvedenými zjištěními a závěry žalovaného soud souhlasí.

29. Soud rovněž přisvědčuje argumentaci žalovaného na straně 9 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný popsal situaci, kdy žalobkyně se svým manželem se koncem února 2023 vrátili do Běloruska, aby si pořídili nové cestovní doklady, přičemž pokud by žalobkyně byla terčem běloruských státních orgánů, nemusel by jí být vydán cestovní pas a nebylo by jí umožněno z vlasti vycestovat, když sama žalobkyně uvedla, že o jejich návratu běloruské státní orgány věděly. Soud dodává, že pokud by byla žalobkyně zájmovou osobou pro běloruské státní orgány, mohla být žalobkyně jednoduše kontaktována při příležitosti vyzvednutí nového cestovního pasu na příslušném úřadě, k čemuž však nedošlo. Soudu se pak ve shodě s žalovaným jeví nedůvodná obava žalobkyně, že po obdržení nového cestovního pasu a vycestování z Běloruska v březnu 2023 hrozilo žalobkyni zadržení na hranicích, když takové zadržení mohlo být realizováno při výdeji cestovního pasu.
30. Soud přisvědčuje žalobkyni pouze v tom smyslu, že samotná okolnost, že žalobkyně nebyla členkou politické strany ani jiné skupiny v Bělorusku, nemůže být sama o sobě důvodem pro neudělení azylu. Žalovaný však své rozhodnutí nezaložil pouze na tom, že žalobkyně nebyla členkou politické strany či jiné skupiny, nýbrž uvedl řadu dalších skutečností, z nichž v souhrnu dovodil, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Soud proto uzavírá, že důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu nebyly u žalobkyně naplněny.
31. Co se týče azylových důvodů uvedených v § 13 zákona o azylu (azyl za účelem sloučení rodiny) soud konstatuje, že tento azylový důvod nebyl v případě obou žalobkyň naplněn. Je zřejmé, že manžel žalobkyně a) T. A. žádal samostatně o udělení mezinárodní ochrany, přičemž jeho žádost byla zamítnuta žalovaným téhož dne jako žádost obou žalobkyň (7. 3. 2024), přičemž manžel žalobkyně podal ke zdejšímu soudu proti zmíněnému zamítavému rozhodnutí žalobu, kdy řízení je vedeno pod sp. zn. 42 Az 2/2024 a není dosud skončeno. Žalobkyně a) ani její dcera žalobkyně b) tak nemají v současné době žádného rodinného příslušníka, který by získal azyl na území České republiky. Totéž platí ohledně doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu. Soud proto konstatuje, že rozhodnutí žalovaného i v tomto směru považuje za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné.
32. Pokud jde o udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, soud předesílá, že na udělení této formy mezinárodní ochrany nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení a jeho rozhodnutí přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38). Zdejší soud nepovažuje žalobkyní tvrzené důvody (legalizace pobytu, obavy z bezpečnostní situace v Bělorusku atd.) za případ hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu. Z judikatury Nejvyššího správního soudu totiž jednoznačně vyplývá, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

že za důvod hodný zvláštního zřetele lze považovat pouze závažné okolnosti, jako jsou např. vysoký věk, zdravotní stav u osob zvláště těžce postižených nebo nemocných, příchod z oblastí postižených humanitární katastrofou apod. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Žádné takto závažné skutečnosti však žalobkyně netvrdila, ani nebyly v průběhu správního řízení zjištěny, a proto soud plně souhlasí se žalovaným v tom, že žalobkyně nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu.

33. Po přezkoumání obsahu správního spisu soud dále konstatuje, že žalobkyně během řízení o udělení mezinárodní ochrany neuvedla dostatečná konkrétní tvrzení, jež by byla relevantní z hlediska udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Dle názoru soudu výše uvedené obavy žalobkyně z pronásledování autoritářským režimem v Bělorusku při návratu do země nejsou dostatečně podloženy, když ze skutečnosti, že se žalobkyně v minulosti podílela na protirežimních aktivitách, aniž by se však stala terčem pronásledování ze strany státních orgánů, nelze dovozovat důvod pro udělení doplňkové ochrany. Žalovaný v napadeném rozhodnutí správně upozornil, že v běloruské legislativě nenalezl žádné skutečnosti, ze kterých by pro žalobkyni vyplývala hrozba vážné újmy (viz strany 12 a 13 napadeného rozhodnutí), s čímž soud souhlasí.
34. Žalobkyně obecně poukazovala na skutečnost, že v Bělorusku panuje diktátorský, nedemokratický režim, množí se případy vražd, represí občanů, porušování lidských práv a svobod, a není zde bezpečno pro civilní obyvatelstvo. Soud k uvedené námitce uvádí, že souhlasí s posouzením žalovaného na straně 10 napadeného rozhodnutí, že *„samo řízení o udělení azylu není ani řízením o tom, zda stát, ze kterého žadatel o azyl pochází, je schopen plnohodnotně a zcela bezezbytku zajistit ochranu jednotlivců proti jednání odporujícím zákonům dané země, ale o tom, zda žadatel splňuje předpoklady pro udělení azylu.“* Soud dodává, že pokud by měl být přiznáván azyl jen z důvodu, že v určité zemi panuje nedemokratický režim pronásledující své politické oponenty, pak by de facto všichni obyvatelé dané země měli nárok na získání azylu v cizině, což je nepřijatelné. Soud souhlasí rovněž s odůvodněním žalovaného na straně 11 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81, a rozsudek ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005-51, dovedl, že o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, což žalobkyně nesplnila. V posledně zmíněném rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl: *„Cizinec má požádat o azyl neprodleně poté, co má k tomu příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. V opačném případě, tedy při podání žádosti o azyl s výrazným časovým odstupem po vstupu na území státu, kde mu může být ochrana formou azylu udělena, lze předpokládat, že důvody podání žádosti se již nemusejí shodovat s důvody odchodu ze země původu, a naopak se spíše jedná o snahu cizince si v České republice legalizovat pobyt; to může cizince z poskytnutí azylu vyloučit podobně, jako žádost v jiné než první bezpečné zemi.“* Soud konstatuje, že obě žalobkyně pobývaly v České republice na základě povolení k dlouhodobému pobytu odvozeného od manžela (otce) a teprve poté, co bylo zřejmé, že platnost povolení skončí, požádaly žalobkyně o azyl. Tento vývoj událostí nasvědčuje spíše snaze o legalizaci pobytu žalobkyň na území České republiky. Soud nezpochybňuje, že se žalobkyně podílela na opozičních aktivitách v roce 2020, v důsledku čehož pociťovala obavy, aby se nestala zájmovou osobou pro běloruské státní orgány, protože se necítila dobře v Bělorusku. Nicméně tyto obavy žalobkyně nejsou podloženy konkrétními skutečnostmi, ze kterých by vyplývalo pro žalobkyni reálné nebezpečí pronásledování státními orgány při návratu do Běloruska.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

35. Lze tedy shrnout, že během řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobkyním, nebyly zjištěny skutečnosti odůvodňující poskytnutí mezinárodní ochrany. Žalovaný při svém rozhodování zohlednil všechny podklady pro rozhodnutí, které si opatřil, a vztáhl je k aktuální situaci žalobkyn, na jejichž tvrzení řádně reagoval.
36. Z výše uvedeného vyplývá, že soud neshledal porušení právních předpisů ani mezinárodních smluv a napadené rozhodnutí vyhodnotil jako dostatečně odůvodněné (přezkoumatelné), vycházející z náležitě zjištěného skutkového stavu a jeho odpovídajícího hodnocení (zákonné). V mezích žalobních bodů vyhodnotil soud žalobu jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
37. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobkyně neměly ve věci úspěch a žalovaný, jemuž nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani náhradu nákladů řízení nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 16. září 2024

JUDr. Jiří Derfl v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.